

BÆREKRAFTSRAPPORT BORI 2023

I lys av økende klimautfordringer og økt miljøbevissthet, har bærekraftsarbeid blitt en strategisk nødvendighet innen boligbyggelagssektoren. Dette gjelder ikke bare for å imøtekomme dagens krav, men også for å sikre en bærekraftig og ansvarlig fremtid for både nåværende og kommende generasjoner. Dette krever ikke bare en omlegging av eksisterende praksiser, men også en vedvarende innsats for å tilpasse seg og omfavne innovative løsninger som fremmer både miljøvennlighet og samfunnsansvar gjennom faktiske og gjennomgående handlinger.

Ved å prioritere bærekraft gjennom rehabilitering av eksisterende boligmasse, kan boligbyggelagene spille en avgjørende rolle i å forme fremtidens boligsektor, samtidig som de bidrar til en nødvendig energieffektivisering av eksisterende boligmasse. BORI skal bidra her.

Signatur

Johnny Brevik

Adm.dir. BORI BBL

Signatur

Henriette Carstensen

Salg- og markedsdirektør

FELLES PROBLEMSTILLING, FELLES ANSVAR

I tråd med Regjeringens strategi for en grønn, sirkulær økonomi¹ (2021), blir det understreket at bygg- og eiendomssektoren globalt sett bruker omtrent 40 prosent av alle ressurser i økonomien. Den høye ressursbruken i bransjen fører til betydelige klimagassutslipp og avfall. Som boligbygger og forretningsfører står BORI overfor utfordringer knyttet til bærekraft og for lav ressursproduktivitet i bransjen, og selskapet erkjenner behovet for å redusere miljøpåvirkningen og sikre en bærekraftig levestandard for kommende generasjoner.

Eksisterende bygninger er i stor grad mindre energieffektive enn moderne konstruksjoner. Gjennom rehabilitering kan man implementere energisparende tiltak som isolasjon, utskifting av vinduer og/eller oppgradering av teknologiske systemer. Dette reduserer energiforbruket og minimerer klimagassutslippene knyttet til boligsektoren. Rehabilitering av eksisterende boliger kan potensielt styrke fellesskapsforbindelser. Dette kan revitalisere bydeler, bevare sosiale nettverk og bidra til å opprettholde et sunt lokalsamfunn, noe som er avgjørende for en bærekraftig byutvikling.

Det å opprettholde en rettferdig konkurranse er essensielt for å sikre et sunt og konkurransedyktig marked. Dette betyr at regler og forskrifter må anvendes og håndheves på en lik måte for alle deltakerne i bransjen. Som en av flere aktører på byggeplassen har vi muligheten til å samarbeide for å identifisere bærekraftige og energieffektive løsninger til fordel for alle involverte. Det er derfor avgjørende at myndighetene tar ansvar for å sikre en jevn konkurranse-situasjon for alle deltakerne, inkludert aspekter knyttet til klima- og miljøpåvirkning. BORI ser positivt på fremtidige krav fra myndighetene rettet mot byggebransjen og ønsker dem velkommen som et skritt mot å fremme bærekraftige praksiser og sikre en enhetlig tilnærming for alle aktører i sektoren.

BORIS TILNÆRMING TIL BÆREKRAFTARBEIDET

Styret i BORI godkjenner konsernets strategi, mål og risikoprofil. De avholder jevnlige møter gjennom året, hvor bærekraftsrelaterte emner diskuteres. Styret har delegert det daglige ansvaret for bærekraftsarbeidet til administrerende direktør og konsernledelsen. Styret i BORI har vedtatt at BORI skal ha fokus på grønn vekst og bærekraft gjennom hele sin verdikjede. Valget om å fokusere, ikke bare på bærekraft, men også på grønn vekst er gjort med bakgrunn i å kunne bidra til en reell reduksjon av selskapets og våre kunders økologiske fotavtrykk. Grønn vekst og bærekraft åpner for nye muligheter.

Som en del av BORIs bærekraftsarbeid har vi gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse. Målet med analysen har vært å identifisere områdene der BORIs påvirkning er mest vesentlig (virksomhetens påvirkning) og der omverden har mest vesentlig påvirkning på BORIs virksomhet – altså «dobbelt vesentlighet». Miljømessige, sosiale og styringsmessige (ESG) aspekter er vurdert, og analysen er gjennomført i tråd med prinsippene i EUs bærekraftrapporteringsdirektiv CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Analysen danner grunnlaget for BORIs kommende rapporteringstiltak innen ESG. Videre gir dobbel vesentlighetsanalyse et grunnlag og en strategisk retning for bærekraftarbeid fremover.

BORI KONSRNET – FORRETNINGSOMRÅDER

BORI BBL

- Medlemsservice
- Innkreving felleskostnader
- Forkjøpsrett
- Eiendomsforvaltning/regnskap
- Seksjonering/etablering

BORI Utbygging AS

- Nybygg
- Rehabilitering
- Eiendomsutvikling
- Rådgivning
- HMS-plan
- Vedlikeholdsplan

BORI Utleiemegler AS

- Utleie av boliger
- Nedslagsfelt: Romerike og Oslo

1 [Nasjonal strategi for ein grønn, sirkulær økonomi \(regjeringen.no\)](https://www.regjeringen.no)

OM BÆREKRAFTSRAPPORTEN

Bærekraftsrapporten til BORI er inspirert av rammeverket NSRS (utviklet av Norsk revisorforening). Et slikt rammeverk er et viktig verktøy for å hjelpe selskapet med å rapportere på egne bærekraftsprestasjoner på en troverdig, transparent og pålitelig måte. BORI ser verdien av at bransjen rapporterer på en standardisert måte og ønsker derfor å se hen til det nylig vedtatte bærekraftsrapporteringsdirektivet.

Rapporten er utviklet for BORI konsernet som helhet. BORI har, som tidligere nevnt, gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse. Vesentlighetsanalysen danner grunnlaget for hvilke områder innenfor ESG BORI vil rapportere på fremover. Det er derfor naturlig å se nærmere på den gjennomførte analysen.

FORMÅLET MED VESENTLIGHETSANALYSEN

Risiko og muligheter

En dobbel vesentlighetsanalyse identifiserer både risikoer og muligheter - for virksomheten og for påvirkede befolkninger, samfunn og planeten.

Strategisk tilnærming

En dobbel vesentlighetsanalyse sikrer en strategisk tilnærming til bærekraft og gir retning og struktur for fremtidig arbeid og prioritering – som er avgjørende både i operasjonalisering og rapportering.

Forventninger og krav

En dobbel vesentlighetsanalyse er i økende grad en forventning og et regulatorisk krav. EUs bærekraftsrapporteringsdirektiv CSRD trer i kraft i januar 2025. BORI vil ikke være omfattet av kravene i første omgang, men vi ønsker å være i forkant av fremtidige krav og forventninger fra samarbeidspartnere og interessenter. BORI søker på denne måten å innfri forventninger om stadig mer informasjon om virksomhetens ESG- forpliktelser og –aktiviteter.

Dynamisk

Det som anses som vesentlige tema kan endre seg over tid og analysen kan/bør jevnlig oppdateres og kontinuerlig tilpasses endringer.

METODIKK

Det er tre datakilder som danner grunnlaget for vår vurdering og prioritering av vesentlige tema: i) virksomhetsanalyse, ii) omverdensanalyse, og iii) interessentdialog.

- I. **Virksomhet:** BORIs strategier, retningslinjer og strukturer er gjennomgått for en helhetlig forståelse av dagens forretningsmodell og drift. Dette gir i tillegg innsikt om potensielle risikoer og muligheter.
- II. **Omverdensanalyse:** Omverden er analysert for å identifisere sentrale drivere, inkludert trender og utvikling som påvirker eller potensielt kan påvirke BORI. Vi har identifisert og beskrevet de antatt viktigste drivere innen ulike temaer, basert på PESTEL-rammeverket. Blant funnene er den økonomiske situasjonen for boligmarkedet, større fokus på naturnedbygging, klimarisiko, utslipp, forurensing og ressursbruk, energieffektivisering, rehabilitering og sosiale forhold i leverandørkjeden.
- III. **Interessenter:** Interne og eksterne interessenter har blitt involvert for å forstå deres perspektiver når det gjelder hva BORI bør fokusere på i sitt fremtidige arbeid, og hvilke bærekraftrelaterte temaer de identifiserer som vesentlige. Interessentdialog er gjennomført gjennom 6 intervjuer samt vurdering av informasjon fra medlemsundersøkelse og intern spørreundersøkelse til ansatte, og involvering av konsernledelsen i arbeidsmøter. Både "brukere av bærekraftsinformasjon" og «påvirkede mennesker og samfunn» er representert gjennom interessentdialogen.

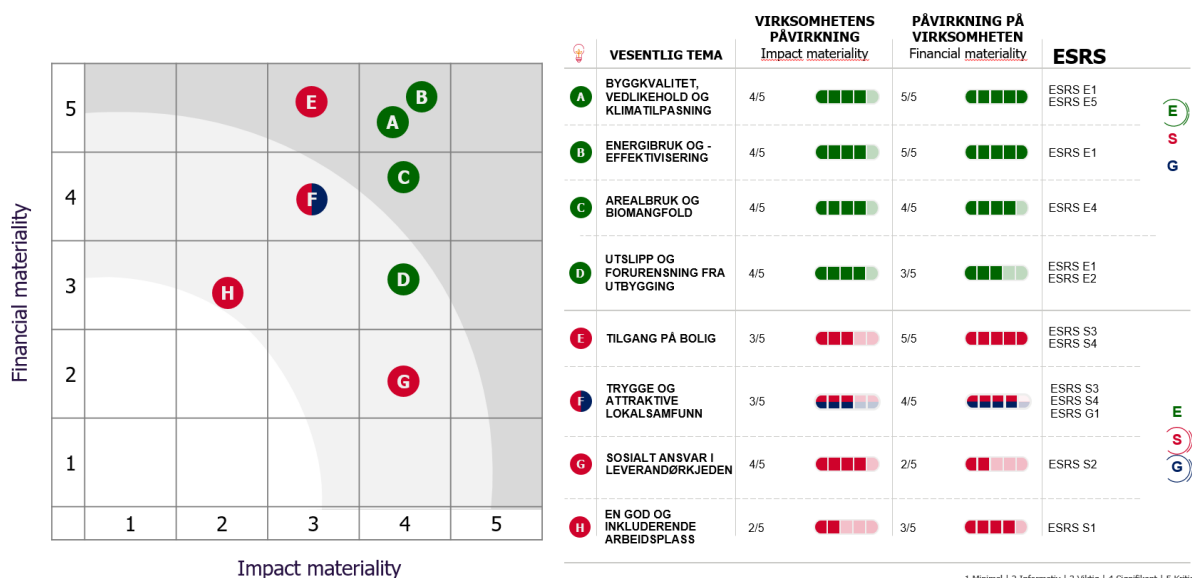
Vesentlige tema er systematisk vurdert og tildelt poeng på en skala fra 1 til 5 i tråd med CSRD-metodikk. For vurdering av virksomhetens påvirkning benyttes kriteriene effekt, omfang, gjenoppretting (dvs. grad

av irreversibilitet). For vurdering av påvirkning på virksomheten benyttes kriteriene finansiell effekt og sannsynlighet for at den vil inntreffe (muligheter og risiko). Denne metodikken muliggjør å sammenligne og prioritere tema innen bærekraft som er identifisert som viktige for BORI, i tråd med CRSD-direktivet.

NØKKELFUNN

Analysen har identifisert 8 vesentlige områder for BORI; 1) Byggkvalitet, vedlikehold og klimatilpasning, 2) Energibruk og –effektivisering, 3) Tilgang på bolig, 4) Arealbruk og biomangfold, 5) Trygge og attraktive lokalsamfunn, 6) Utslipp og forurensning fra utbygging, 7) En god og inkluderende arbeidsplass og 8) Sosialt ansvar i verdikjeden.

Resultatet av analysen er gjengitt i figuren nedenfor.

1 Minimal | 2 Informativ | 3 Viktig | 4 Signifikant | 5 Kritisk

BORIs SATSNINGSOMRÅDER BASERT PÅ VESENTLIGHETSANALYSEN

Vesentlig tema: Environmental

Vesentlig tema	Virksomhetens påvirkning	Påvirkning på virksomheten
Byggkvalitet, vedlikehold og klimatilpasning	<p>Som totalleverandør til boligselskap har BORI en nøkkelrolle i å sikre høykvalitets boligbygg som varer og er lette å vedlikeholde. Ivaretagelse av eksisterende bygningsmasse er essensielt for en overgang til sirkulærøkonomi, da det reduserer bruk av ressurser, areal, utslipp og forurensing fra nybygg. BORI spiller også en viktig rolle i klimatilpasningen av boliger, for å beskytte boligverdier og sikkerheten til beboere og lokalsamfunn. Med en stor boligportefølje og medlemsmasse er omfanget av BORIs påvirkning relativt stort. Gjenoppbygging av lavkvalitets boliger uten klimatilpasning er utfordrende og kostbart, krever omfattende renoveringer, og kan sjelden matche kvaliteten og bærekraften av godt planlagte bygg.</p>	<p>Klimaendringene utgjør en betydelig fysisk klimarisiko for BORI, især med tanke på et klimautsatt geografisk nedslagsfelt. Vedvarende klimaendringer og ekstremvær kan gjøre visse tomter farligere eller ubeboelige, medføre skade på eiendom, øke finansierings- og vedlikeholdskostnader og redusere eller endre boliggetterspørselen. Det er en viss risiko for at boligselskaper ikke er villige til å investere i vedlikehold og klimatilpasning. Her har dog BORI mulighet til å tilby kompetanseheving, finansiering og økonomisk rådgivning. Dertil kan investeringer i klimatilpasning åpne for nye finansieringsmuligheter, styrke merkevaren og bidra til å sikre eiendomsverdier over tid. Aldrende bygningsmasser og overgangen til et sirkulært samfunn er forventet å medføre en betydelig vekst i markedet for vedlikehold og rehabilitering.</p>
Energibruk og effektivisering	<p>Energibruk og -effektivisering er tett knyttet til temaet ovenfor; Høykvalitets bygg med enkelt vedlikehold er mer energieffektive, og ENØK-tiltak prioriteres ofte i rehabilitering. Byggematerialproduksjon og byggeprosjekter er ofte energiintensive, men BORI kan som byggherre fremme bruk av energieffektive materialer og metoder. BORI spiller en betydelig rolle i å forbedre energieffektiviteten i boliger ved å tilby rådgivning, digitale løsninger for strømforbruksovervåking, og prosjektledelse for ENØK-tiltak. Gjennom Boligbanken og partnerskap med forsikringsselskap, tilbys grønne lån og forsikringer. Riktige utførte ENØK-tiltak kan redusere strømkostnader for boligselskap og medlemmer, avlaste strømmettet og støtte nasjonale og globale energi- og klimamål. Å rette opp i manglende energifokus er mulig med bl.a. ettermontering og rehabilitering, men kan være dyrt og komplisert.</p>	<p>Kalde vintre, økte strømpriser og et forventet kraftunderskudd har medført stort offentlig og politisk fokus på energieffektivisering. Manglende evne til å imøtekomme tekniske krav og forventinger til energieffektive boliger kan medføre bøter, økte finansieringskostnader og redusert boliggetterspørsel. Motsatt vil boliger av høy energiklasse i økende grad nyte bedre av finansierings- og forsikringsbetingelser og dermed økt markedsetterspørsel.</p> <p>Dermed er det også sannsynlig at boligselskap i økende grad vil etterspørre rådgivning og prosjektledelse rundt energieffektivisering i årene som kommer. Teknologisk utvikling og prisfall innen fornybare energikilder og digitale energistyringssystemer representerer også store muligheter.</p>

Rehabilitering som satsningsområde

Det er et økt behov for energieffektivisering for at Norge skal kunne nå sine klimamål ([NOU, 2023](#)). Både Enova og NVE peker på potensialet for energieffektivisering i Norge ([Regjeringen, 2023](#)). Det er et spesielt potensial i energieffektiviseringen av bygningsmassen ([SINTEF, 2023](#)). Dette kan potensielt ha stor effekt da bygninger står for 40% av Norges energibruk ([Energibruk i bygg – ENERGIFAKTANORGE](#)).

Med et fall i nyboligsalget på grunn av rentehevinger og økte levekostnader, representerer vedlikehold og rehabilitering i sameier og borettslag et voksende marked. Enova har nylig introdusert en støtteordning som dekker 30% av kostnadene for energiforbedrende tiltak i boligselskap, noe som har økt interessen for slike prosjekter ([enova.no](#)). Utfordringer som byggenæringen møter inkluderer vanskeligheter med å omstille seg fra nybygg til vedlikehold, samt kompleksiteten i å selge til styrene i sameier og borettslag som ikke nødvendigvis har faglig kompetanse. Suksess i dette markedet krever en tilnærming som innebærer tålmodighet, god forståelse for beslutningsprosesser, og effektiv oppfølging. For å kapitalisere og benytte seg av mulighetene i dette voksende markedet, er det essensielt for BORI å gjøre seg synlige og tilgjengelige for sameier og borettslag.

Med bakgrunn i dette har BORI valgt å fokusere og rapportere på «Energibruk og effektivisering», samt «Byggkvalitet, vedlikehold og klimatilpasning».

Innenfor disse områdene har BORI igangsatt arbeider med å konseptualisere en tjenesteleveranse til borettslag og sameier med rehabiliteringsbehov. Vårt mål er at tjenesten skal inneholde blant annet energikartlegging, tilstandsvurdering, forprosjekt og gjennomføring. Videreutvikling av denne tjenesteleveransen vil fortsette i løpet av 2024 og har som mål å redusere boligselskapenes økologiske fotavtrykk gjennom oppgradering av den eksisterende boligmassen gjennom blant annet energieffektivitet.

MÅL:

Kartlegge prosentmessig energieffektivitet oppnådd via rehabiliteringsprosjekter.

Vesentlige tema: Social og Governance

Vesentlig tema	Virksomhetens påvirkning	Påvirkning på virksomheten
Tilgang på bolig	BORI bidrar til økt tilgang på boliger for et bredt spekter av inntekts- og samfunnsgrupper ved å utvikle rimelige, kvalitetsboliger i varierte størrelser. Gjennom tilbud som forkjøpsrett, LeieEIE, boligmegling, og videresalg, sikrer boligbyggelaget at medlemmene får tilgang til boliger som møter deres økonomiske og livsstilsmessige behov, og fremmer sosial mobilitet ved å gjøre boligeierskap mer oppnåelig for førstegangskjøpere og unge familier. Selv om dette ikke anses å være en problemstilling i dag, kan økende råvarepriser og press på boligmarkedet medføre at BORI i mindre grad kan tilby rimelige boliger i fremtiden. Det er mulig å gjenopprette tilgangen på rimelige boliger gjennom politikk og reguleringer, men det krever betydelig innsats og tid.	BORI er avhengig av å fortsette å kunne tilby sine medlemmer rimelige kvalitetsboliger. Stigende råvarepriser og renteøkninger har rammet boligbransjen hardt, og skaper en finansiell og operasjonell risiko ved ny utbygging. Dyrtiden medfører også en markedsrisiko for redusert forflytning og boligetterpørsel. Dette kan redusere BORIs muligheter til å utvikle rimelige kvalitetsboliger. Samtidig kan et overdrevet prislefokus gå på bekostning av kvalitet og miljø, hvilket innebærer både regulatoriske risikoer og omdømmerisikoer. Samtidig representerer den demografiske utviklingen og attraktiviteten til BORIs nedslagsfelt store muligheter for å fortsette å møte samfunnets økende etterspørsel etter inkluderende boligløsninger i nærheten av storbyene. BORI kan fortsette å utvikle nye boligmodeller tilpasset fremtidens behov.
Trygge og attraktive lokalsamfunn	Gjennom å utvikle og tilby rimelige kvalitetsboliger med omkringliggende infrastruktur, bidrar BORI positivt til lokale samfunn ved å fremme tilflytning og økonomisk vekst, øke lokal sysselsetting, styrke infrastrukturen og utvikling av rekreasjonsområder og grøntarealer. Dette forbedrer trykksfølelsen og attraktiviteten til lokalsamfunnene der BORI opererer. Imidlertid kan en ensidig fokus på kostnadseffektiv boligutvikling risikere å undergrave trivselen og integrasjonen med lokal arkitektur og kultur, mens dårlig planlegging kan lede til gentrifisering, segregering og mindre attraktive lokalsamfunn.	BORIs engasjement i utviklingen av trygge og attraktive lokalsamfunn bærer med seg både finansielle risikoer og muligheter. Strengere reguleringer knyttet til sosial inkludering og tilleggsinfrastruktur kan medføre økte kostnader. Både utviklingsmuligheter og -kostnader, boligverdier og BORIs omdømme er avhengig av en god relasjon til lokale myndigheter og befolkning. Ved å være en foregangsaktør i utviklingen av trygge og attraktive lokalsamfunn, kan boligbyggelaget øke verdien av sin eiendomsportefølje samt styrke sitt omdømme som en ansvarlig og attraktiv utvikler. Dette kan øke medlemskap, tiltrekke seg investeringer og forbedre forhandlingsposisjonen overfor leverandører og partnere.

Med en jevn økning i befolkningen de siste tiårene, spesielt i by og urbaniserte områder, har befolkningsøkningen økt etterspørselen etter boliger, spesielt i byene hvor arbeidsmulighetene er størst. Det er begrensede områder for utvikling av nye boliger, spesielt i byene. Dette skyldes strenge reguleringer, arealbegrensninger og en vanskelig planleggingsprosess. Dermed blir tilgangen på nye boliger begrenset, spesielt i områder med høy etterspørsel.

I byområder opplever man et betydelig utviklingspress på grunn av høy etterspørsel etter boliger kombinert med begrensede tilgjengelige områder for utvikling. Dette skaper et gap mellom tilbud og etterspørsel, noe som igjen fører til høye boligpriser og vanskelig tilgang for mange.

BORI ønsker å være en aktør som gjør at egen bolig blir en mulighet for enda flere. Vi kjøpte oss derfor inn i LeieEie AS i 2023. LeieEie AS har siden 2015 kjøpt boliger i alle salgfasene av boligprosjekter. Deretter selges boligene videre med boligkjøpsmodellene LeieEie og DelEie som gir en enklere vei inn på boligmarkedet for de som har liten egenkapital. BORI-medlemmer får forkjøpsrett på disse boligene.

Mål om å tilby 10 % av samtlige leiligheter i egne byggeprosjekter gjennom LeieEie.

Mål om å tilby medlemmer 500 nye boliger på forkjøpsrett i året innen 2029.

KLIMAREGNSKAP

BORI har valgt å ta utgangspunkt i GHG-protokollen, en av de mest brukte og anerkjente standardene for rapportering av klimagassutslipp. Hovedprinsippet bak GHG-protokollen er å dele utslippene i områder, såkalte scopes. BORI har valgt å identifisere utslipp i scope 1 og 2.

BORI har ikke kartlagt CO₂-utslipp i de ulike leddene i BORIs verdikjede (scope 3). Dataen som finnes på dette området i dag er først og fremst finansiell data. Det er vanskelig å innhente konkret data fra leverandører i verdikjeden da det ikke er regelverk eller standardiserte rapporteringsmetoder på området. Datagrunnlaget er ikke modent nok til å kunne bygge opp et realistisk scope 3, og vi har derfor valgt å ikke ta med dette i klimaregnskapet på nåværende tidspunkt.

FORKLARINGER

Scope 1-utslipp er direkte drivhusgassutslipp (GHG) som oppstår fra kilder som kontrolleres eller eies av en organisasjon (f.eks. utslipp knyttet til forbrenning av drivstoff i kjeler, ovner, kjøretøy).

Scope 2-utslipp er indirekte klimagassutslipp knyttet til kjøp av elektrisitet, damp, varme eller kjøling.

Scope 3- utslipp er indirekte utslipp gjennom BORIs leverandørkjeder. Det vil si utslipp knyttet til alt av varer og tjenester som selskapet både kjøper inn og selger.

FUNN

For BORI er Scope 1 relativt liten. Dette skyldes at vi ikke har mye utslipp i egen regi. BORI er i hovedsak en tjenesteleverandør, og byggevirkosomheten vår innebærer en entreprenør som setter opp selve bygget i henhold til kontrakt. Utslippene i forbindelse med byggeprosjekter vil således tilhøre entreprenøren og ligge i scope 3.

BORI har hovedkontor i Lillestrøm og et avdelingskontor på Mysen. Avdelingskontoret på Mysen er leid lokale.

I Scope 2 ligger innkjøpt energi, både for kontorene i Lillestrøm og på Mysen. I tillegg er drivstoffutslipp gjennom ansattes antall km kjørt i arbeidstiden innkalkulert. Valgte utslippsfaktor er fra NVE, 11 gram CO₂e/kWh.

BORI har startet registrering og rapportering på karbonproduktivitet for første gang i 2022.

SCOPE 1

År	2022	2023
Type utslipp	CO ₂ (oppgitt i tonn)	CO ₂ (oppgitt i tonn)
GHG	0	0

SCOPE 2

År	2022	2023
Type utslipp	CO ₂ (oppgitt i tonn)	CO ₂ (oppgitt i tonn)
Elektrisitet	29,945	31,135

Ved å kartlegge hvor utslippene er størst vil BORI kunne jobbe mot reduksjon i klimagassutslipp i årene framover. Vårt største utslipp er antatt å ligge innenfor Scope 3, men med bakgrunn i for dårlig datagrunnlag innenfor dette scopet, kan vi ikke bruke dette som styringsgrunnlag på nåværende tidspunkt. For BORI blir det desto viktigere å måle oppnådd energieffektivitet gjennom rehabiliteringsprosjekter vi utfører for borettslag og sameier.

ETTERLEVELSE AV ÅPENHETSLOVEN

Åpenhetsloven tråde i kraft 1.7.2022. Loven skal fremme virksomheters respekt for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt sikre allmenheten tilgang på informasjon. Loven pålegger blant annet virksomhetene en informasjonsplikt og en plikt til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger som skal redegjøres for i en rapport som legges frem. BORI har fra rapporteringsåret 2023 valgt å legge denne inn i selskapets årsrapport.

HVORDAN BORI JOBBER MED AKTSOMHETSVURDERINGER OG RAPPORTERING

BORI erkjenner sitt ansvar for å fremme etisk og miljømessig forsvarlig praksis, både i egen virksomhet, gjennom hele verdikjeden og i samfunnene vi opererer i. Våre leverandører og samarbeidspartnere forventes å kunne dokumentere produksjonsprosessene for de varer som leveres til oss, eller hvordan tjenestene som bestilles av oss utføres. Dette inkluderer informasjon om tiltak for å sikre overholdelse av menneskerettigheter og fremme anstendige arbeidsforhold.

Personvernrisiko: Dette kan omfatte risiko for brudd på personvernlovgivning, uautorisert tilgang til personopplysninger eller potensiell misbruk av sensitive data

OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger er en internasjonalt anerkjent metode for å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan virksomheter håndterer faktisk og potensiell negativ påvirkning på arbeidstaker- og menneskerettigheter i egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Etisk risiko: Dette kan omfatte risiko for brudd på etiske standarder eller potensiell skade for BORIs omdømmet, for eksempel hvis leverandøren opererer i områder der barnarbeid er utbredt, eller det er manglende krav til mangfold og likebehandling i selskapets leverandørkjede

BORI har gjennomført en kartlegging i form av egenrapportering fra våre forretningspartnere. Gjennom en spørreundersøkelse sendt til våre leverandører og samarbeidspartnere har vi kunne kartlegge hvordan våre underleverandører jobber med menneskevern og sysselsetting. I tillegg til dette har vi valgt å spørre om arbeid med miljø/klima og antikorrupsjon.

Miljørisiko: Dette kan omfatte risiko for at leverandøren ikke overholder miljøstandarder eller potensiell skade for miljøet som følge av leverandørens virksomhet

BORIs forretningspartnere er inndelt i fire grupperinger ut fra potensiell risiko. Identifiserte risikokategorier er personvernrisiko, etisk risiko, miljørisiko og sårbarhetsrisiko.

For rapporteringsåret 2022 fikk 67 leverandører har utsendt spørreundersøkelsen som inkluderer 20 spørsmål. I 2023 fikk de av leverandørene som ikke svarte på undersøkelsen i 2022 tilsendt denne på nytt. BORI har lagt til grunn at svarene vi tidligere har mottatt fortsatt representerer status hos den enkelte leverandør.

Sårbarhetsrisiko: Dette kan omfatte risiko for at leverandøren har svake eller manglende sikkerhetstiltak, eller at de ikke overholder bransjestandarder for datasikkerhet eller informasjonssikkerhet

Leverandører som ikke har mottatt undersøkelsen er kategorisert som lite vesentlig i denne sammenhengen. Mottakerne er gruppert ut fra leverandører, fordelsaktører, systemleverandører og pre-kvalifiserte leverandører. Innenfor de forskjellige kategoriene varierer størrelsen på selskapene fra små lokale aktører til større globale aktører. De enkelte

spørsmålene i undersøkelsen har poengsatte svaralternativer som gir grunnlaget for risikovurderingen.

BORIs database som inneholder total leverandøroversikt, House of Control, ble brukt til generering og utsendelse av undersøkelsen.

FUNN

Av 67 utsendte undersøkelser har vi totalt hatt 24 respondenter. Dette tilsvarer 35,8 % svarrate. BORI har gjennomgått samtlige svar og klassifisert disse i tre forskjellige risikosoner. Rød, gul og grønn. Alle mottakere av undersøkelsen som ikke har svart inngår automatisk i rød kategori. Det er ikke nødvendigvis slik at de som havner i gul kategori potensielt er forretningspartnere som ikke oppfyller de krav til ansvarlig næringsliv som foreligger. Det gjøres individuelle vurderingen i tillegg til oppnådd poengsum iht. alternativene som er svart ut.

Rød 43	Gul 3	Grønn 21
------------------	-----------------	--------------------

BORI har ikke avdekket faktiske negative konsekvenser, og det høye antall respondenter som havner i rød risikokategori er i all hovedsak et resultat av manglende svar.

Det er en lavere svarprosent på undersøkelsen enn hva vi hadde forventet i og med at dette er andre året på rad vi sender ut en slik spørreundersøkelse. Vi vil, i tillegg til fortsatt å sende tilsvarende årlig undersøkelse, se på andre muligheter for å tilegne oss den samme kunnskapen som undersøkelsen etterspør. Vi forventer at våre underleverandører i fremtiden deltar for å oppfylle vilkår vi stiller.

TILTAK

Som en del av arbeidet med risikominimering og forventning om ansvarlig næringsliv, har vi implementert krav til ansvarlig virksomhetspraksis i vår prekvalifiseringsprosess. Ansvarlig virksomhet innebærer integrering av samfunnsansvar og bærekraft i virksomhetens drift og strategi. Dette innebærer å respektere menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljøhensyn og å motarbeide korrupsjon. Disse retningslinjene vil bli kommunisert tydelig i alle fremtidige anbudsprosesser, der vi vil opplyse om våre forventninger og krav til våre potensielle forretningspartnere.

StartBANK ble lansert i 2005 av Byggenæringens Landsforening (BNL), og ble utviklet for å imøtekomme den stadig mer omfattende lovgivningen og behov for risikostyring hos entreprenørkunder og Facility Management kunder over hele Norge. StartBANK har bidratt til at byggenæringen har vært gjennom et stort seriøsitetssløft de siste 15-20 årene.

BORI stiller krav til sine totalentreprenører om å være medlem av StartBANK for å sikre overholdelse av lovverket angående planlegging og gjennomføring av byggeoppdrag på kontinuerlig basis. Gjennom StartBANK blir det tydelig om den aktuelle totalentreprenøren er underlagt åpenhetsloven eller ikke i henhold til gjeldende lover. Årlige spørsmål angående ansvarlig forretningspraksis vil bli rettet mot potensielle leverandører, og svarene, sammen med erfaringer, vil danne grunnlaget for videre samarbeid.